

PROIECT DIDACTIC

Profesor: Deta Liana Monia

Clasa: a VIII-a

Disciplina: Limba și literatura română

Unitatea de învățare: „Încotro se îndreaptă lumea”

Titlul: Modele comportamentale în legende greco-romane

Tipul activității: achiziție de noi cunoștințe și sistematizare

Strategia didactică:

a. **Metode și procedee:** brainstorming, conversația euristică, expunerea, observația sistematică

b. **Forme de activitate:** activitate frontală, individuală și în perechi

Resurse:

a. **Mijloace de învățământ:** fișe de lucru în format letric și încărcate pe Classroom, Learningapps, videoproiector, laptop.

b. **Timp:** 2 ore

Competențe specifice:

1.1. Exprimarea unui punct de vedere propriu privind reprezentarea aceleiași teme în texte diferite, în vederea evaluării informațiilor, a intențiilor de comunicare și a atitudinilor comunicative

2.3. Argumentarea punctelor de vedere pe marginea a două sau mai multe texte de diverse tipuri, având în vedere posibilitatea unor interpretări multiple

3.2. Redactarea, individual și/sau în echipă, a unor texte pentru a fi prezentate în fața unui public sau/și pentru a fi publicate

4.4. Valorificarea relației dintre normă, abatere și uz în adecvarea strategiilor individuale de comunicare

5.1. Exprimarea unui punct de vedere față de valori ale culturii naționale sau ale unei alte culturi, identificate în cărțile citite

Obiective operaționale (la sfârșitul activității, elevul va fi capabil):

O.1. - să identifice modele comportamentale în texte citite/vizionate;

O.2. - să evidențieze legătura dintre modelele descoperite în texte și propria experiență de viață;

O.3. - să comenteze semnificația unor atitudini ale personajelor, descoperite în textele citite/studiate;

O.4. - să redacteze un text argumentativ pe care să-l evalueze după criterii date;

O.5. - să realizeze inferențe pe baza textului dat;

O.6. - să-și exprime propriile sentimente și idei raportate la tema dată, sub forma unui articol pentru revista școlii;

O.7. - să folosească conceptele lingvistice în vederea performării actelor de limbaj;

O.8. - să-și dezvolte gustul estetic prin valorificarea unei opere cu valoare literară recunoscută;

Valori și atitudini:

- ☐ cultivarea interesului pentru lectura de plăcere;
- ☐ stimularea gândirii reflexive și analitice;
- ☐ cultivarea unei atitudini pozitive față de comunicare și a încrederii în propriile abilități de comunicare și de înțelegere a unui mesaj.

Bibliografie:

<https://pixabay.com/ro/images/search/mitologia%20greca/> imagini gratuite

<https://www.youtube.com/watch?v=8Dn6dl9suyk>

<https://istoriiregasite.wordpress.com/2011/02/21/cine-a-fos-ahile/>)

<https://learningapps.org>

Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română, clasele a V-a – a VIII-a, Anexa nr. 2 la Ordinul MEN nr. 3393/28.02.2017, București, 2017

Florentina Sâmhăian „O didactică a limbii și literaturii române -provocări actuale pentru profesor și elev”, Editura Art, 2014

Florentina Sâmhăian, Sofia Dobra, Monica Halaszi, Anca DAvidoiu-Roman, Horia Choecheș, „Limba și literatura română Ghidul profesorului, clasa a VIII-a”, Editura Art Klet, 2020

SCENARIU DIDACTIC

Evocarea (10 - 15 minute)

Obiective: O.1, O.2,

Timp: 10-15 minute

Enunțarea temei și a scopului lecției

Metode și procedee: brainstorming, conversația euristică

Interacțiunea participanților: activitate individuală, activitate frontală

Profesorul solicită elevilor să exemplifice, prin câte un personaj aparținând literaturii române sau universale, calități umane precum: *dreptatea, cinstea, loialitatea, prietenia, curajul, adevărul, onoarea, bunătatea*.

Se discută exemplele oferite de elevi, calitățile valorificate prin exemplele alese.

Realizarea sensului

Activitatea 1 (30-35 de minute)

Obiective: O.3, O.4, O.5, O.6

Timp: 30-35 de minute

Dirijarea învățării: Profesorul inițiază discuții despre conținuturile învățării.

Metode și procedee: observarea sistematică, conversația euristică, expunerea

Interacțiunea participanților: activitate frontală, activitate individuală,

Profesorul propune elevilor să urmărească filmuțel, accesând site-ul <https://www.youtube.com/watch?v=8Dn6dl9suyk&t=19s> Elevii vor primi fișa de lucru privind textul. (Anexa 1)

Elevii vor complete fișa propusă, dovedind înțelegerea conținutului. Vor avea loc discuții pe baza fișei completate.

Se va rezolva frontal exercițiul *Asociază* (<https://learningapps.org/view20403194>).

Mărul discordiei - motiv de ceartă

Curriculum vitae – scurt istoric al activităților desfășurate până în prezent

Mea culpa - formula prin care cineva își recunoaște greșeala

Sabia lui Damocles – primejdie ce amenință pe cineva

Călcâiul lui Ahile - punct vulnerabil al cuiva

Firul Ariadnei – soluție salvatoare

Pânza Penelopei – pretext invocat de cineva, aparent credibil, dar care are o rațiune ascunsă

Se va discuta fiecare expresie, originea, sensul expresiilor, se vor alcătui enunțuri.

Activitate în perechi: *Cartea sau filmul?* – se vor formula argumente pro sau contra urmărindu-se forța persuasivă a acestora. Elevii vor alcătui argumentarea având în vedere reperele, precum și Grila de evaluare. Argumentarea va fi prezentată oral, elevii vor complete grila pentru fiecare argumentare prezentată.

Se solicită elevilor să realizeze un articol pentru revista școlii în care să prezinte calitățile personajului Ahile regăsite în diferite situații la adolescenții de azi.

Se analizează textele realizate, se selectează articolul ce va fi publicat în revista școlii.

Activitatea 2 (30-35 de minute)

Obiective: O.1, O.3, O.5, O.7, O.8

Timp: 30-35 de minute

Dirijarea învățării: Profesorul inițiază discuții despre conținuturile învățării.

Metode și procedee: observarea sistematică, conversația euristică, expunerea, exercițiul

Interacțiunea participanților: activitate frontală, activitate individuală,

Profesorul propune elevilor lectura fragmentului selectat de pe <https://istoriiregasite.wordpress.com/2011/02/21/cine-a-fos-ahile/> . Elevii vor fi îndemnați să-și justifice răspunsurile cu exemple și aspecte reținute din materialul prezentat în activitatea anterioară, filmulețul vizionat).

Rezolvări propuse:

1. Bifează A, dacă afirmația este adevărată sau F, dacă afirmația este falsă

	Adevărat	Fals
Ahile este un erou roman.	☐	☒
Este un personaj prin care se evidențiază prietenia.	☒	☐
Este un personaj liniștit.	☐	☒
Ahile era fiul lui Peleu, regele mirmidonilor din Ftiotida și al nereidei Thetis.	☒	☐
Izvoarele antice amintesc că Ahile nu a avut iubiri.	☐	☒

2. Transcrie o structură textuală de tipul celor menționate mai jos:

Secvență narativă: „În fruntea a cincizeci de corăbii, el a condus împotriva Troiei o armată dintre cele mai curajoase, alcătuită din mirmidoni și ahei.”

Secvență descriptivă: „Dintre trăsăturile proprii temperamentului său se disting ușurința cu care izbucnește în mânia cea mai neînfrântă, dar și disponibilitatea de a-și lăsa deoparte orgoliul atunci când o voință superioară (divină) i-o cere.”

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Cuvintele subliniate din enunțul: El încarnează în cel mai înalt grad virtuțile recunoscute și admirate ale „timpurilor eroice”: frumusețea, curajul, forța extraordinară în bătălie, căreia nicio persoană nu i se poate opune. s-au format prin:

- a) compunere, conversiune.
- b) compunere, derivare.
- c) derivare, conversiune.
- d) derivare, derivare.

Răspunsul corect: c)

4. Rescrie enunțul „Dintre nenumăratele iubiri ale lui Ahile, izvoarele antice amintesc”, înlocuind cu un antonim cuvântul „nenumăratele” și cu un sinonim cuvântul „amintesc”.

„Dintre puținele iubiri ale lui Ahile, izvoarele antice menționează.”

5. Alcătuieste un enunț asertiv, în care substantivul „prieten” să aibă funcție sintactică de complement direct: „Caut un prieten.” și un enunț interogativ, în care verbul „a ajunge” să aibă valoare copulativă: „Fratele tău a ajuns profesor?”

6. Transcrie propozițiile din fraza următoare, precizând felul lor:

„De la mama sa, Ahile a aflat” – propoziție principală

„ce soartă urma să aibă”- propoziție completivă directă

7. Corectează greșelile de orice tip:

„La vârsta de 10 ani părinții îmi cumpărau reviste care aduceau cu ele primele imagini ale unor eroi celebri greci Hercule, Tezeu, Ulise. Auzisem de bătăliile lui Tezeu cu minotaurul de peripețiile lui Ulisele pe mare sau de puterea inconfundabilă a lui Hercule”.

Elevii vor fi îndrumați să rezolve itemii propuși, individual. (Anexa 2)

Se analizează răspunsurile elevilor, corectându-se greșelile.

Reflecția (5-10 minute)

Obiective: O.8

Timp: 5-10 minute

Dirijarea învățării: pregătirea transferului informațiilor, indicații pentru lucrul individual

Metode și procedee: conversația euristică

Interacțiunea participanților: activitate frontală și individual

Profesorul le propune elevilor să deseneze pe o coală A4 trifoilul norocos (să completeze) pentru valori pe care le-au identificat la eroul grec Ahile și care sunt importante pentru viitorul lor. Se va completa fiecare parte a trifoilului. Se va realiza o expoziție cu lucrările elevilor.

Temă:

Realizează un material PPT din cel puțin 5 slide-uri cu titlul *Chipuri de eroi*, prin care să evidențiezi modele comportamentale și valori culturale promovate de aceștia.

Anexă Fișă pentru elevi

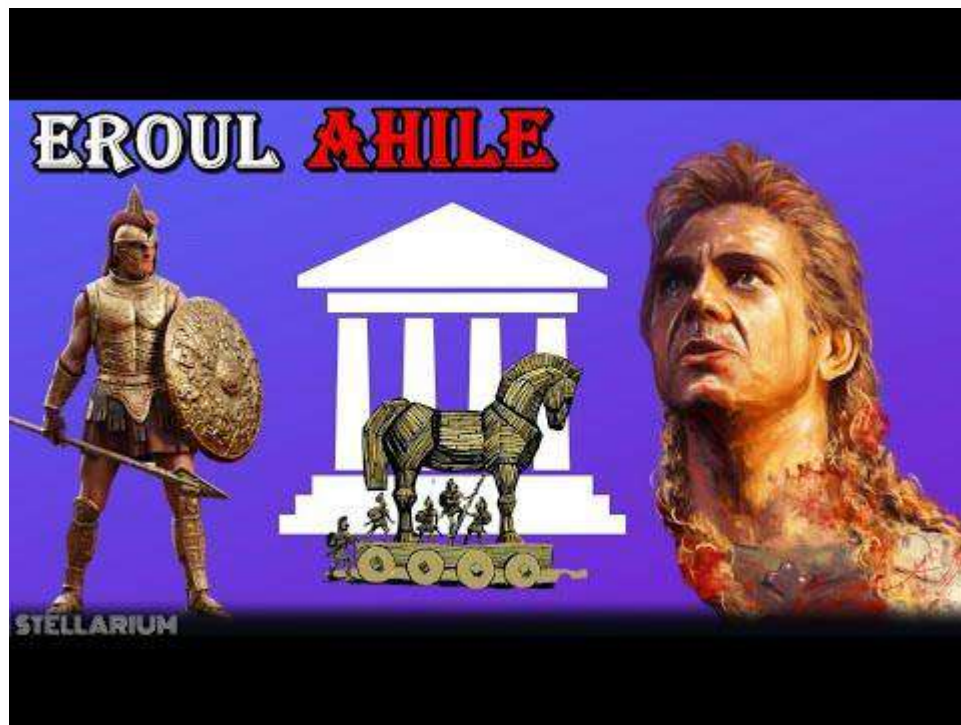
Pentru început!

Exemplifică, prin câte un personaj aparținând literaturii române sau universale, calități umane precum: *dreptatea, cinstea, loialitatea, prietenia, curajul, adevărul, onoarea, bunătatea*.

Vizionați materialul propus!

<https://www.youtube.com/watch?v=8Dn6dl9suyk>

Anexa 1

1. Redactează în schema de mai jos impresii despre materialul propus: opera „Iliada”, de Homer urmărind filmulețul propus:

Titlul operei și autorul	
Tema operei este:	
Personajele sunt:	
Cine este Ahile?	
Precizează 3-5 trăsături/calități ale personajului Ahile!	
Limbaj artistic regăsit în opera este:	
Ce aspect te-a impresionat din materialul propus?	
Cine a tradus textul operei în limba română?	
Mesajul materialului:	

--	--

2. Asociază fiecare expresie cu sensul corespunzător: <https://learningapps.org/view20403194>

3. Găsește cât mai multe argumente pro și contra ideii de a citi cartea „Iliada” de Homer, sau de a urmări filmul „Troia” (este un film american de aventură și război, regizat de Wolfgang Petersen. Filmul are la bază opera *Iliada* a lui Homer.)

Realizează o argumenatre de minim 50 de cuvinte. Folosind cel puțin 5 cuvinte de la rubrica *Îmbogățește -ți vocabularul* și respectând criteriile din *Grila de evaluare*.

Îmbogățește-ți vocabularul:

defensiv – (adj.) cu rol de apărare sau care apără.

introvertit – (adj.) interesat sau preocupat de propriile trăiri interioare.

mizantrop – (s.m.) persoană nesociabilă, neprietenoasă.

persuasiune – (s.f.) acțiunea, puterea de a convinge.

preconceput – (adj.) admis, acceptat dinainte.

reitera – (vb.) a repeta.

retorică – (s.f.) arta de a vorbi frumos, de a convinge prin argumente;

subterfugiu – (s.n.) mijloc abil de a ieși dintr-o situație dificilă; vicleșug, stratagemă, tertip.

Criterii de evaluare			
Ideea argumentată (premise) a reieșit clar din discurs.			
Argumentele au fost prezentate într-un mod logic și ușor de urmărit.			
Argumentele s-au sprijinit pe exemple relevante, fapte, statistici, cercetări.			
Argumentele au implicat valori morale.			
Argumentele s-au bazat pe experiențe subiective și emoții.			
Stilul argumentării a fost atractiv.			

4. Realizează un articol pentru revista școlii în care să prezinți calitățile personajului Ahile regăsite în diferite situații la adolescenții de azi.

Anexa 2

Citește textul pentru a răspunde cerințelor:

„Primul creator de literatură al Greciei Antice este Homer. Epopeile sale „Iliada” și „Odisea” sunt considerate capodopere în antichitate și sunt folosite ca manuale școlare. Poetul roman Vergilius i-a dat replica în epopeea națională a Romei Antice, „Eneida”.

Ahile. Unul dintre cei mai mari eroi greci, protagonist al „Iliadei”. Potrivit mitului povestit de **Homer**, Ahile era fiul lui **Peleu**, regele mirmidonilor din Ftiotida, în Tesalia. Mama lui era o nereidă, **Thetis**. În copilărie i-a fost încredințat lui **Phoenix**, care i-a fost apoi maestru în elocvență și artele războiului, pe când centaurul **Chiron** l-a instruit, printre altele, în arta medicinei.

De la mama sa, Ahile a aflat ce soartă urma să aibă: fie să cucerească gloria și să moară tânăr, fie să trăiască o viață lungă, însă lipsită de glorie și de importanță. Ahile a ales cea dintâi posibilitate și a ridicat ancora pentru a participa la războiul troian, deși știa că pentru el nu există cale de întoarcere din acea expediție. În fruntea a cincizeci de corăbii, el a condus împotriva Troiei o armată dintre cele mai curajoase, alcătuită din mirmidoni și ahei. În îndelungatul război care a urmat, Ahile a fost cel mai mare dintre eroii greci, bucurându-se de ocrotirea Atenei și a Herei.

Cea mai mare glorie Ahile a dobândit-o ca protagonist al „Iliadei”, unde este înfățișat ca fiind eroul prin excelență al grecilor. El încarnează în cel mai înalt grad virtuțile recunoscute și admirate ale „timpurilor eroice”: frumusețea, curajul, forța extraordinară în bătălie, căreia nimeni nu i se poate opune. Printre calitățile sale se numără atașamentul față de mama sa divină, care devine în general o supunere față de voința zeilor, și pasiunea pentru război. Dintre trăsăturile proprii temperamentului său se disting ușurința cu care izbucnește în mânia cea mai neînfrânată, dar și disponibilitatea de a-și lăsa deoparte orgoliul atunci când o voință superioară (divină) i-o cere. Neîndurător cu dușmanii, este totuși descris de Homer ca fiind foarte milostiv și un prieten de nădejde.

Dintre nenumăratele iubiri ale lui Ahile, izvoarele antice amintesc nume ca Patroclu, Troilus, Elena, Polixena, Deidamia, Briseis și chiar Medeea.

(<https://istoriiregasite.wordpress.com/2011/02/21/cine-a-fos-ahile/>)

1. Bifează A, dacă afirmația este adevărată sau F, dacă afirmația este falsă

	Adevărat	Fals
Ahile este un erou roman.	☐	☐
Este un personaj prin care se evidențiază prietenia.	☐	☐
Este un personaj liniștit.	☐	☐
Ahile era fiul lui Peleu, regele mirmidonilor din Ftiotida și al nereidei Thetis.	☐	☐
Izvoarele antice amintesc că Ahile nu a avut iubiri.	☐	☐

2. Transcrie o structură textuală de tipul celor menționate mai jos:

Secvență narativă:

Secvență explicativă:

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Cuvintele subliniate din enunțul: El încarnează în cel mai înalt grad virtuțile recunoscute și admirate ale „timpurilor eroice”: frumusețea, curajul, forța extraordinară înătălie, căreia nicio persoană nu i se poate opune. s-au format prin:

- a) compunere, conversiune.
- b) compunere, derivare.
- c) derivare, conversiune.
- d) derivare, derivare.

Răspunsul corect:

4. Rescrie enunțul „Dintre nenumăratele iubiri ale lui Ahile, izvoarele antice amintesc”, înlocuind cu un antonim cuvântul „nenumăratele” și cu un sinonim cuvântul „amintesc”.

5. Alcătuieste un enunț asertiv, în care substantivul „prieten” să aibă funcție sintactică de complement direct și un enunț interogativ, în care verbul „a ajunge” să aibă valoare copulativă

6. Transcrie propozițiile din fraza următoare, precizând felul lor: *De la mama sa, Ahile a aflat ce soartă urma să aibă.*

7. Corecteză greșelile de orice tip:

„La vârsta de 10 ani părinți îmi cumpărau reviste care aduceau cu ele primele imagini a unor eroi celebrii greci Hercule tezeu, Ulise. Auzisem de bătlăile lui Tezeu cu minotaurul de peripețiile lui Ulisele pe mare s-au de puterea imconfundabilă a lui Hercule”.

Completează „Trifoiul meu norocos” pentru valori pe care le-ai identificat la eroul grec Ahile și care sunt importante pentru viitorul tău.

Trifoiul meu norocos!

